

Impressieverslag Wateroploop 3 oktober 2024

Balans zoeken rondom grondwater is spannend!

Er speelt veel rondom grond- en drinkwater op de Veluwe, dus tijd om lessen en nieuwe inzichten over diverse stromen in waterbalansen te delen. Een gelegenheid om eens niet vanuit rollen en gezag dus zonder standpunten kennis te delen over ontwikkelingen in het omvattende dossier grondwater Veluwe. Dat was het doel van de Wateroploop op 3 oktober jl. in Apeldoorn met bijna 40 betrokken ambtenaren en enkele bestuurders van waterschap, gemeenten, provincies Gelderland en Utrecht, Vitens en Omgevingsdienst.

Balans vinden is een werkwoord.

Dat klonk door in het openingsgedicht van de Vuurjuffer/Marieke Leentvaar {pm link opnemen}, in de intro van Harmen van de Werfhorst over het instrument waterbalans en de vier inhoudelijke sessies. De uitersten op de waterbalans – droogte en grondwateroverlast, verdamping - vragen meer aandacht. In vier deelsessies is kennis gedeeld. De presentaties zijn te vinden op de website.

- Grondwateronttrekkingen in beeld: Case Putten en hoe verder? – Hedwig van Putten - waterschap Vallei en Veluwe i.s.m. Teun Spek – provincie Gelderland
- Verdamping van bossen – Bernard Voortman – Moisture Matters
- (drink)waterbesparing- Erinke Siegersma - Vitens
- Grootschalige grondwateraanvullingen – ontwikkeling wateraccu Noord-Veluwe – Simon Troost - Noord Veluwe

Velen constateerden dat we samen in de regio al meerdere gezamenlijke en concrete stappen zetten. Dat het helpt om in te zoomen op cases om concreet te maken wat van wie nodig is. Het is veilig om over modellen en grote gebieden te hebben en dat doen we nog (te) vaak. Vanuit het complexe bodem- en watersysteem van de Veluwe én lokale maatschappelijk/economische situaties (bv Putten, Nijkerk) cruciaal is om de scherpte op te zoeken: meer detaillering én maatwerk in oplossingen om te dealen met extremen. Juist ook op de flanken.

In de case Putten om alle grondwateronttrekkingen beter in beeld te krijgen, viel op hoeveel moeite het heeft gekost om gezamenlijk inzicht te krijgen. Er is veel geleerd in het klein. Zo is de AVG terecht of onterecht als belemmering gebruikt om e.e.a. onderling te delen. Wat betreft methodiek levert de combinatie van het vergunningenspoor voor grondwateronttrekkingen ook het spoor vanuit de afvalwaterketen (lozingen) waardevol. De wens is nu om voor het hele gebied inzicht te verbeteren.

Beter inzicht in verdamping blijft deels nog in mist gehuld. Bernard Voortman (Moisture Matters) nam ons mee in waar onderzoek staat. We weten dat het aandeel verdamping door bossen in de waterbalans groot is, maar dat is een grove inschatting. Er zijn nu nog te grove modellen en nauwelijks veldmetingen. Mogelijk heeft het type begroeiing en de

dichtheid (kroonsluiting en bostype, heide, stuifzand) veel meer impact op de uiteindelijke grondwateraanvulling. Zijn inschatting is dat bosbeheer mogelijk meer invloed heeft dan klimaatverandering op de grondwatervoorraad(aanvulling). Op de vraag of de verdere vergroening in de stad de verdamping op balans versterkt, schat hij de impact beperkt in. Hier zijn we nog niet klaar mee.

Een ander spoor in de waterbalans is grootschalige grondwateraanvullingen, concrete case: de verkenning op de Noord-Veluwe. Waardevol is dat de zoektocht met gemeenten, provincie, waterschap en Vitens samen wordt uitgevoerd. Uitdaging is om niet te snel in standpunten te schieten maar met elkaar in gesprek te blijven, breed te kijken naar kansen en beperkingen voor andere maatschappelijke opgaven (energie, waterkwaliteit) en op andere schaalniveaus te kijken. De regio levert drinkwater aan een veel groter gebied. Om zo met elkaar door gedegen en gezamenlijk voorwerk tot een goede afweging te kunnen gaan komen. Wordt vervolgd.

Rondom drinkwaterbesparing verraste het veel deelnemers dat er al behoorlijk veel concrete en doordachte acties lopen in onze regio om in gesprek te gaan: wat kun jij doen? Motto: Iedereen moet zuinig doen, 20% besparen in 2030. De opgave is van ons allen, niet alleen van Vitens. Met de [Bouwtafel waterzuinige wijken](#), maatwerk in communicatie naar consumenten en bedrijven. En dat bij bedrijven veel meer speelt naast een afweging van Vitens: lozingen, energie etc. Op de Klimaattop meer!

Kortom, de aanwezigen zien de uitdaging van een waterbalans met de diverse klimaatscenario's, en op diverse schaalniveau's, om te leren dealen met de uitersten: vaker/meer grondwateroverlast én droogte. En dat daarover in gesprek met bewoners en bedrijven en als overheden onderling. De fase van gemiddelden is wel voorbij: maak het concreet, zoek het spannende op, samen. Al met al een waardevolle kennis- en netwerkmoment, dat navolging krijgt op de Klimaattop op 6 december, met nieuwe gezamenlijke acties.